

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2026-700

22.6.2026

HDI GLOBAL SPECIALTY SE - DENMARK BRANCH

Ansvar

Advokatansvar – uaktsomhet ved å unnlate å søke om voldsoffererstatning?

Sikrede var oppnevnt som bistandsadvokat for klager i forbindelse med en sedelighetssak. Saken ble henlagt på bevisets stilling 20.6.22. Klager meddelte først sikrede at hun ønsket å søke om voldsoffererstatning. Sikrede startet deretter, høsten 2022, arbeidet med å utforme slik søknad. Klager sendte så sikrede en e-post 4.1.23 som sikrede oppfattet som at klager hadde ombestemt seg og avsluttet derfor saken. Søknad om voldsoffererstatning ble ikke sendt innen preseptorisk frist. Klager henvendte seg senere på ny til sikrede med forespørsel om oppdatering av saken og fikk da beskjed om at søknad ikke var sendt. Klager klaget sikrede inn for Advokatnemnda, der sikrede ble funnet å ha opptrådt i strid med Regler for god advokatskikk pkt. 3.1.2, og for dette meddelt kritikk. Klager meldte så inn et erstatningskrav under sikredes ansvarsforsikring og anførte at sikrede hadde opptrådt uaktsomt ved å ikke sende søknad om voldsoffererstatning. Klager anførte prinsipielt at hun ville ha blitt tilkjent oppreisning på kr 250 000 fra kontoret for voldsoffererstatning for forsettlig å ha blitt utsatt for voldtekt ved at hun var ute av stand til å motsette seg handlingen på grunn av søvn/rus, jfr. voldserstatningsloven (vol.) § 1 og § 7. Subsidiært anførte klager at hun ville mottatt erstatning tilsvarende oppreisning for seksuell handling uten samtykke, og utfra en individuell og skjønnsmessig vurdering ville korrekt oppreisningserstatning i denne saken vært kr 80 000. Foretaket avslo kravet og anførte at beviskravene for å ha krav på voldserstatning ikke var oppfylt. Foretaket anførte videre at det heller ikke var grunnlag for erstatning tilsvarende utbetalt oppreisningserstatning for seksuell handling uten samtykke. Foretaket anførte at det ikke kunne se at det var klart sannsynliggjort at klager hadde vært utsatt for en seksuell handling uten at hun hadde samtykket til dette. Nemnda kom til at saken måtte avvises av bevismessige hensyn.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 250 000 + omkostninger til juridisk bistand

Saksfremstilling

Saken gjelder krav fremsatt under sikredes profesjonsansvarsforsikring.

Sikrede ble oppnevnt som bistandsadvokat for klager 21.12.21, i forbindelse med en sedelighetssak etter at klager natt til 30.10.21 anførte at hun ble utsatt for voldtekt til samleie i et bursdagsselskap. Forholdet ble anmeldt 30.10.21, men saken ble henlagt på bevisets stilling 20.6.22.

På et klientmøte etter henleggelsen, ble spørsmålet om å søke voldsoffererstatning tatt opp. Sikrede påbegynte deretter, høsten 2022, arbeidet med å innhente relevant dokumentasjon og utforme søknad.

Den 4.1.23 sendte klager en e-post til sikrede som sikrede oppfattet som at klager hadde ombestemt seg om å søke erstatning, og med det avslutte saken. E-posten lød:

Hei, Jeg er nå inne på DPS, ønsker å gå lest igjennom saken min for å gå videre. [...] Har fortsatt mareritt, er min beslutning å ikke gå videre, men vil gjerne lese.

Sikrede besvarte sikredes e-post 6.1.23:

Hvis du har mulighet kan du gjerne innhente journalene dine direkte fra behandlerne dine og ta med til møtet, og så kan vi eventuelt gå igjennom dette for å vurdere voldsofferstatning.

Klager svarte ikke på sikredes e-post. Sikrede forstod videre klagers e-post slik at klager ønsket å avslutte oppdraget. Det følger av videre opplysninger at sikrede etter dette avsluttet oppdraget, uten at klager ble kontaktet på nytt av sikrede.

Klager forsøkte å komme i kontakt med sikrede i februar/mars 2024, for å høre om status i saken. Da fikk hun beskjed fra advokatfirmaet der sikrede jobbet at sikrede hadde sluttet, og at søknad om voldsoffererstatning ikke var sendt inn fordi klager hadde ombestemt seg.

Sikrede ble, som en følge av ovennevnte, klaget inn for Advokatnemnda av klager. I beslutning 12.3.25 ila Advokatnemnda sikrede disiplinær kritikk for å ha opptrådt i strid med regler for god advokatskikk i forbindelse med den manglende søknaden om voldserstatning.

Klager fremsatte i brev av 27.5.25 krav om erstatning ovenfor foretaket under sikredes profesjonsansvarsforsikring.

Foretaket avslo kravet i brev 23.6.25.

Klager har i det vesentlige anført at sikrede er ansvarlig for oppstått tap som følge av manglende søknad om voldsoffererstatning.

Klager anfører at det foreligger ansvarsgrunnlag i saken og viser i den forbindelse til Advokatnemndas beslutning om å ilegge sikrede disiplinær kritikk.

Klager anfører videre at hun ville ha blitt tilkjent oppreisning på kr 250 000 fra kontoret for voldsoffererstatning for forsettlig å ha blitt utsatt for voldtekt ved at hun var ute av stand til å motsette seg handlingen på grunn av søvn/rus, jfr. voldserstatningsloven (vol.) § 1 og § 7.

Klager anfører at bevisskravet i saken følger alminnelig erstatningsrett, jf. vol. § 7 (3), og det anføres at bevissituasjonen i saken oppfyller dette kravet.

Subsidiært anfører klager at det må utbetales erstatning under ansvarsforsikringen tilsvarende oppreisning for seksuell handling uten samtykke. Det anføres, utfra en individuell og skjønnsmessig vurdering, at en korrekt oppreisningserstatning i denne saken vil være kr 80 000.

Foretaket har i det vesentlige anført at bevisskravene for å ha krav på voldserstatning ikke er oppfylt. Det aktuelle grunnlaget i denne saken er straffeloven § 291 b, «*har seksuell omgang med noen som er bevisstløs eller av andre grunner ute av stand til å motsette seg handlingen, eller*».

Foretaket anfører at terskelen etter ordlyden ligger høyt. Det er ikke tilstrekkelig at offeret har redusert evne til å motsette seg handlingen. Grensedragningen for når offeret mangler evne til å motsette seg den seksuelle omgangen, er skjønnspreget og vil avhenge av en nærmere vurdering av offeret, vedkommendes tilstand og graden av svekkelse på det aktuelle tidspunktet. Foretaket fremholder videre at det må bevises at overtredelsen var forsettlig. Siktete skal i tillegg bedømmes etter sin oppfatning av den faktiske situasjonen på handlingstidspunktet, jf. straffeloven § 25 første ledd. Det kreves videre at skadevolder er ansvarlig etter alminnelige erstatningsregler, jf. voldserstatningsloven § 7 tredje ledd første pkt. I tråd med dette er det et krav om «klar sannsynlighetsovervekt» for at den som krever erstatning har blitt utsatt for handlingen det utbetales voldserstatning for, jf. prop. 238 L (2020-2021) pkt. 7.4.

For så vidt gjelder krav om «klar sannsynlighetsovervekt» viser foretaket til praksis fra Kontoret for voldsoffererstatning (KFV), se bla. VEM-2022-15174 som stadfestet KFVs vedtak, der det uttales om beviskravet:

Selv om beviskravet her ikke er like strengt som for å bli domfelt i en straffesak, må den som søker voldsoffererstatning kunne godtgjøre en kvalifisert grad av sannsynlighetsovervekt. Det skal mer til enn vanlig sannsynlighetsovervekt. I praksis betyr dette at det kreves mer enn en troverdig forklaring fra skadelidte (vår understrekning)

Vedørende den konkrete bevisvurderingen så viser foretaket til at det ikke fantes vitner til selve hendelsen, og at klager har avgitt ulike forklaringer vedrørende hendelsesforløp og forhistorie til saken.

Utfra mistenktes forklaring i saken anfører foretaket videre at det fremstår uklart om klager var ute av stand til å motsette seg handlingen. Foretaket anfører at det er den mistenktes oppfattelse av den faktiske situasjonen på handlingstidspunktet som skal legges til grunn, jf. strl. § 25 (1), jf. strl. § 291 bokstav b, jf. voldserstatningsloven § 1.

Foretaket anfører endelig at det ikke er grunnlag for erstatning tilsvarende utbetalt oppreisningserstatning for seksuell handling uten samtykke, jf. klagers subsidiære påstand. Foretaket anfører at det ikke kan se at det etter en samlet bevisvurdering er klart sannsynliggjort at klager har vært utsatt for en seksuell handling uten at hun har samtykket til dette. Klager og mistenkte har avgitt motstridende forklaringer om hendelsesforløpet og frivilligheten av den seksuelle kontakten, og det foreligger etter foretakets syn ikke andre bevis som i tilstrekkelig grad underbygger klagers forklaring. Når det gjelder DNA-funnet gir som nevnt ikke dette noen særlig støtte til klagers forklaring da det også underbygger mistenktes forklaring av hendelsesforløpet.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig under sikredes profesjonsansvarsforsikring.

Nemnda mener denne saken reiser bevismessige spørsmål som ikke egner seg for skriftlig saksbehandling, jf. vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 4.1 bokstav d hvorefter en sak kan avvises fra nemndsbehandling dersom «saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover klageorganets effektivitet» og lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14 første ledd bokstav f. Det følger av Prop. 32 L (2015-2016) under pkt. 10.6.1.3 at avvisningsregelen kan benyttes «der klageorganet ikke anser tvisten å være egnet for deres behandling, for eksempel på grunn av bevissspørsmål», jf. også FinKN 2017-408 og 2018-077.

Klager anfører at hun ville ha blitt tilkjent oppreisning på kr 250 000 fra kontoret for voldsoffererstatning for forsettlig å ha blitt utsatt for voldtekt ved at hun var ute av stand til å motsette seg handlingen på grunn av søvn/rus, jfr. voldserstatningsloven (vol.) § 1 og § 7. Det foreligger imidlertid avvikende forklaringer fra klager og mistenkte vedrørende hendelsesforløpet i forbindelse med det anførte overgrepet. Spørsmålet om klager faktisk har krav på voldsoffererstatning og derfor har lidd et økonomisk tap er dermed uklart og bør avklares med muntlige forklaringer i en hovedforhandling. Også grunnleggende hensyn til kontradiksjon tilsier at den anførte gjerningsmannen må få forklare seg i en slik sak. Saken reiser for øvrig også en rekke faktiske og rettslige spørsmål som vanskelig kan avklares med skriftlig saksbehandling og i hvert fall ikke uten at dette går ut over «klageorganets effektivitet».

Nemnda peker generelt på at omfattende advokatansvarssaker ikke egner seg for skriftlig saksbehandling. Av nyere avgjørelser viser vi blant annet til FinKN 2023-140, 2023-74, 2022-1073, 2022-775, 2022-517 og 2022-259.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Saken avvises.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Fanny Helle (forbrukerrepresentant).